
Vergaderjaar 2025-2026

36 915 XV

Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (XV) voor het jaar 2026 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota)

Nr. 3

AMENDEMENT VAN HET LID LAHLAH
Ontvangen 16 april 2026

De ondergetekende stelt het volgende amendement voor:

In **artikel 2 Bijstand, Participatiewet en Toeslagenwet** van de begrotingsstaat worden het verplichtingenbedrag en het uitgavenbedrag **verhoogd** met € 3.320 (x € 1.000).

Toelichting

Met dit amendement worden middelen geregeld om ervoor te zorgen dat de algemene bijstand weer onderdeel wordt van de Wet proactieve dienstverlening. Vanwege de verwachte toename van het aantal WIA-instroomgevallen en de extra kosten die daarmee gepaard gaan, heeft het kabinet bij de Voorjaarsnota ervoor gekozen om het gereserveerde budget voor proactieve dienstverlening bij de algemene bijstand te laten vervallen. Het gaat om 3,32 miljoen euro in 2026, oplopend tot 28,4 miljoen euro in 2030. Deze middelen waren oorspronkelijk bedoeld om niet-gebruik van de bijstand tegen te gaan. Door het vervallen ervan zullen mensen die bijstand mislopen niet actief benaderd worden binnen de nieuwe wet.

De indiener acht dit echter zeer onverstandig. Uit onderzoek blijkt dat 35% van de huishoudens die wel recht hebben op algemene bijstand, daar geen gebruik van maakt. Daardoor leven zo'n 150.000 mensen onder het bestaansminimum terwijl dat niet nodig is. Het gaat bijvoorbeeld om werkende armen met een laagbetaalde deeltijd baan die niet weten dat ze recht hebben op aanvullende bijstand. Gemeenten geven dan ook aan dat het schrappen van de algemene bijstand in de wet zeer onverstandig is, omdat het vaak gaat om groepen die zij lastig in beeld krijgen en met meer problemen kampen, zoals schulden. Als de gemeente hen actief kan benaderen zorgt dit ervoor dat deze mensen op tijd geholpen worden en niet in de schuldhelpverlening of diepere armoede belanden. Bovendien kan het actief benaderen van mensen die onterecht geen gebruik maken van de algemene bijstand op termijn juist geld besparen. Zo wees voormalig minister Paul eerder al op de financiële voordelen ervan, onder andere doordat mensen minder schulden opbouwen en het doorgaans leidt tot meer participatie en een betere gezondheid.

Dekking voor 2026 wordt gevonden op de aanvullende post aanpak armoede en problematische schulden, waarvan voor het lopende jaar niet alle middelen volledig benut zijn. Indiener roept op tot het vinden van een structurele oplossing vanaf 2027 en de jaren daarna.

Lahlah